

Иза резултата
увећ стоје људи

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА

COVID-19

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

Заједно против COVID-19!

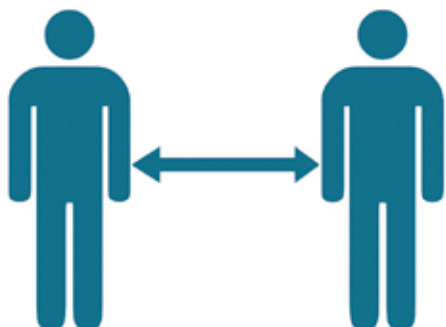

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, БЕЗ ИЗУЗЕТКА.

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

04

из епс групе

ХЕ „Ћердап 2“ обележила
37 година производње енергије
Произведена 51 милијарда kWh

12

репортажа

Са радницама угљеног система Поља „Г“
**Иза резултата
увек стоје људи**

14

актуелно

Површински коп „Радљево“
**Ка заједничком
циљу**

15

Топлана у Барошевцу
на крају грејне сезоне
Пуном паром

16

У посети делу Сектора за финансијско-
књиговодствене послове задуженом за „Метал“
Обрачуни у Манастиру

17

Белешка са Поља „Е“
**Кад бих се поново родио
– опет бих био багериста**

18

Посете студената
**Будући географи и рудари
обишли „Колубару“**

локални мозаик

19

Библиотека „Димитрије Туцовић“
**Сарадња са колегама
из региона**

временов

22

Седам деценија од почетка
површинске експлоатације
Јубилеј првог „дневног“ копа

05

ЕПС почео сарадњу с купцима-произвођачима

Потписан први уговор

06

Санација „одлагача 4“ на
„Тамнава-Западном пољу“

Најважнији посао поверен „Металу“

08

Други БТО систем Поља „Е“
мења позицију

Пут у средиште копа

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В. Д. ДИРЕКТОРА: **Мирослав Томашевић**, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: **Звездана Јовановић Поповић**,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: **Наталија Живковић**, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНТЕРНУ КОМУНИКАЦИЈУ: **Ана Павловић**,
ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: **Милош Павловић**, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: **Милан Цвијетић**, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: **Карађорђева 37, 11550 Лазаревац**,
ТЕЛЕФОНИ: **011 785 5086, 785 5089**, Е-МАИЛ: **redakcija@rbkolubara.rs**, WEB SITE: **www.rbkolubara.rs**, НАСЛОВНА СТРАНА: **Милан Цвијетић**,
ЛОГОТИП: **Милош Павловић**, ШТАМПА: „Комазец“ д. о. о. Инђија, ТИРАЖ: **3.500**
Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Строжи критеријуми производње енергије из фосилних горива подигли су важност хидроенергије на виши ниво

Произведена 51 милијарда kWh

Бетонска структура на 863. километру Дунава 12. априла навршила је 37 година успешног рада током којих је десет агрегата произвело 51,06 милијарди kWh зелене енергије.

– То је свакако заслуга стручњака, техничког особља и одличног мајсторског кадра. Свесни смо колико у овој ситуацији енергетском систему Србије значи сваки киловат-сат и настојимо да професионалним приступом остваримо максимум како бисмо што квалитетније испланирали производњу енергије. Строжи критеријуми производње енергије из фосилних горива подигли су важност хидроенергије на виши ниво. У марту смо имали најслабији месечни доток Дунава, јер је река донела 2.902 кубика мање воде од вишегодишњег просека. Мудрим планирањем производње из овако слабог дотока извукли смо максимум енергије – каже Горан Јовановић, директор ХЕ „Ћердап 2“.

Сваки рођендан је прилика да се подсетимо дана када је група стручњака, предвођена Владимиром Милосављевићем, електроинжењером за електроопрему, остала дубоко у ноћи да после 26 месеци монтаже пусти у рад А3. Поред проблема на пуштању првенца, сви су решени опорношћу и залагањем и у један час и један минут 12. априла 1985. године на електроенергетску мрежу Србије синхронизована је „тројка“. Пред крај новембра 1987. на електроенергетски систем синхронизован је и последњи агрегат (А1) на основној електрани и ЕПС је био богатији за 216 мегавата. У другој фази изградње додатне електране са два агрегата ХЕ „Ћердап 2“ добија нова 54 мегавата снаге. Са 270 MW инсталисане снаге и просечном годишњом производњом од 1,5 милијарди

■ Горан Јовановић

kWh енергије ХЕ „Ћердап 2“ је импозантна грађевина која спаја две обале Дунава, односно суседне државе. Колико је овде утрошено материјала, илуструје податак да се могао направити град за 33.000 становника.

На свом производном салду ХЕ „Ћердап 2“ данас има више од 51,6 милијарди зелених киловата. У 2021. ХЕ „Ћердап 2“ произвела је педесетмилијардити киловат-сат. Дунав је подбацио у односу на вишегодишњи просек, али мудрим планирањем остварена је трећа најбоља производна година у историји електране. Ово је пре свега заслуга добро одрађених ремонта.

– Коефицијент поузданости од 99,91 проценат јесте показатељ изузетно добре техничке припремљености агрегата и помоћне опреме, па се с правом поставља питање да ли уопште постоји нека машина са оволико година старости, а да даје одличне резултате. У табели кварова за прошлу годину јасно се види да је највећи квар отклоњен за 18,40 часова, што јасно указује на то да су екипе из одржавања добро ухване и брзо реагују. Из свих табела о раду електране може се видети да електрана након 37 година рада и озбиљних улагања у

■ Редовни ремонти су услов за добру производњу

опрему даје одличне резултате – закључује Јовановић.

После одличних 37 производних година ревитализација је неминовност.

– У току је израда студије оправданости са идејним пројектом за ревитализацију, модернизацију, повећање снаге и степена корисности производних агрегата ХЕ „Ћердап 2“. У оквиру ових активности у наредном периоду предстоје одговори пројектанта на примедбе стручног тима и консултаната. Предстоји и одржавање Стручног савета ЕПС-а 2022, када ће бити усвојена достављена студија оправданости са идејним пројектом. У складу с даљим уговореним обавезама, након израде и усвајања студије оправданости са идејним пројектом следи израда тендерске документације за ревитализацију. Очекивани избор најповољнијег понуђача и потписивање уговора за извођење радова је четврти квартал 2022. године.

Како је рекао директор ХЕ „Ћердап 2“, пројектовање и радови на замени старих агрегата новом опремом биће додатно дефинисани инвестиционо-техничком документацијом и инвестиционим одлукама ЕПС-а.

– Ревитализација је неминовност и наши стручњаци заједно с колегама из Огранка „ХЕ Ћердап“ и стручним службама ЕПС-а раде на припреми техничке документације за ревитализацију. Ово је велика прилика да искусни, прекаљени кадрови уз додатну енергију млађих стручњака још једном искажу своје знање да овај објекат остане на високом нивоу успешности производње зелене енергије – објаснио је Јовановић.

М. Дрча

Много риба и птица

Због свог технолошког процеса добијања електричне енергије коришћењем хидропотенцијала, ХЕ „Ћердап 2“ нема штетних емисија у ваздух које представљају значајан аспект утицаја на животну средину, па се, сходно томе, емисије у ваздух и не мере. У току 2021. на објекту ХЕ „Ћердап 2“ нису регистровани негативни утицаји на проток и еколошки систем низводно од објекта. Да је ово одлична средина, показује велики број врста рибе у Дунаву, али и птичјег света, који се храни рибом.

Потписан први уговор

Први пример када купац постаје и произвођач електричне енергије из обновљивих извора

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ закључило је први уговор с комерцијалним купцем-произвођачем и ово је први пример када купац постаје и произвођач електричне енергије из обновљивих извора. ЕПС је 30. марта са компанијом „Gruner Serbian“ из Власотинца закључио уговор о потпуном снабдевању с нето обрачуном за период од 1. априла 2022. до 31. децембра 2023. године.

Компанија „Gruner Serbian“ изградила је соларну електрану на крову производног објекта, инсталисане снаге 500 kW. Прикључењем те соларне електране купац-произвођач користиће произведену електричну енергију за сопствену потрошњу, а вишак електричне енергије испоручиће електроенергетском систему. На тај начин знатно ће бити умањени рачуни за преузету електричну енергију

коју је „Gruner Serbian“ куповао на отвореном тржишту.

ЕПС је потписао и уговоре с домаћинствима која су поднела захтеве за закључење уговора о потпуном снабдевању с нето мерењем и о њима одмах обавестио оператора дистрибутивног система („Електродистрибуција Србије“). Следећи корак је прикључење електране на електроенергетски систем, који је у обавези да уради оператор дистрибутивног система, и то у року од пет дана од закључења уговора. Након прикључења, у наредних пет дана, оператор дистрибутивног система уписује крајњег купца у Регистар купаца-произвођача, који тиме стиче статус купца-произвођача.

ЕПС је на својој интернет страници, на линку <http://www.eps.rs/cir/snabdevanje/pages/kupac-proizvodjac.aspx>, поставио упутство „Како постати купац-произвођач?“. На том линку објављени су захтеви за закључење уговора о потпуном снабдевању с нето мерењем, односно нето обрачуном, као и модели уговора о потпуном снабдевању електричном енергијом за купце-произвођаче. Прилог захтева је обавештење о прилагођењу мерног места, које је издао оператор дистрибутивног система. То је део неопходне документације за домаћинства

и фирме који намеравају да производе електричну енергију из обновљивих извора за сопствене потребе, уз могућност да испоруче у систем вишкове енергије или преузму електричну енергију када им је то потребно. С домаћинствима се закључује уговор о потпуном снабдевању с нето мерењем, а с фирмама уговор о потпуном снабдевању с нето обрачуном. Суштинска разлика између нето мерења и нето обрачуна је да код нето обрачуна цена преузете електричне енергије не мора бити иста као цена по којој се испоручује електрична енергија у електроенергетски систем.

Р. Е.

Процедура

Пре подношења захтева за закључење уговора неопходно је да купац изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије и чија инсталисана снага није већа од одобрене снаге прикључка објекта купца. Неопходно је и да се прилагоди мерно место, то јест да се постави двосмерно бројило, као и да се оператору система достави потврда да су уређаји, инсталације и мерно место исправни и у складу с прописима и стандардима.

Приоритет је био да се осигура стабилност справе, да би мајстори могли прецизно да утврде сва оштећења. Санација се спроводи на основу прецизних прорачуна и документације, а док не стигне сва потребна опрема ради се са расположивим материјалом који је прошао поновну контролу

Најважнији посао поверен „Металу“

Санирање „одлагача 4“ на копу „Тамнава-Западно поље“, оштећеног у пожару средином јануара, поверено је запосленима ОЦ „Метал“. Радови на ревитализацији највећег одлагача на колубарским коповима почели су средином фебруара, а први корак била је стабилизација машине и стварање безбедних услова за радове.

– Како бисмо обезбедили одлагач, поставили смо такозване штицне напред и на баласт и растеретили пилон. Тек тада смо могли да демонтирамо опрему која је оштећена. Одсекли смо предњи део траке 3, односно други и трећи сегмент, извадили транспортер, а на лицу места биће санирано све оно што није могло да се скине – објаснио је Дејан Војиновић, управник радилишта.

Он је истакао да су постављене штицне за траку 2, а крајем априла скинута је стрела баласта. За ту, нешто сложенију, операцију коришћене су две веома велике дизалице од 220 и 250 тона.

– Следећи захват који нас очекује је стабилизација траке 2, јер се испоставило да је упредена. То је последица пожара која није одмах уочена, већ је откривена касније. Потребно је да са платформе, на којој је дошло до најјачег удара ватре, раскачимо све елементе, као и траку 2, и онда да скинемо платформу. То није једноставан поступак јер мора да се предвиди да ли ће се, приликом уклањања било ког елемента, пореметити стабилност справе – изнео је Војиновић највећу стрепњу свих ангажованих на овом послу.

У моменту када смо посетили радилиште, почетком маја, радило се на висећим скелама за санацију траке 2, реконструкцији пресица и скидању погона „прљаве“ траке који нису захваћени пожаром, јер је тренутни обим посла то дозволио, а замена изгорелих штапова радиће се на лицу места. Монтирање машинских и електроделова изводе запослени погона „Монтажа“ из „Метала“, који су средином маја почели скидање оштећене електроопреме.

Управник радилишта имао је само речи хвале за квалитет припремљеног плаца и

приступних путева, које је обавио „Колубара-Грађевинар“. Радови још нису у пуном замаху јер се чека наручени материјал за наставак производње опреме која ће бити уграђена. Зато се тренутно ради само у првој смени. На овим пословима ангажовани су махом бравари, заваривачи, по један пословођа и техничар, а електричар је присутан по потреби. Од механизације потребне за

обављање радова „Монтажа“ има дизалицу, а булдозере и ровокопаче обезбеђује „Тамнава-Западно поље“.

Машински техничар Никола Стаменић истакао је да нико од запослених не прави градацију у тежини посла. Како је рекао, имају много искуства у тешким ситуацијама и ова санација није велики изазов за њих. Као најтеже радове памти мењање радних

точкова и стаза на багерима. Одлагач није ни највећа машина која им је поверена, јер су учествовали у изради нових и знатно већих багера. За њих нема непознаница, сви багери на коповима били су у њиховим рукама, неки у фази израде, а већина кроз ремонте и сервисе.

Да би радови на терену могли да почну, стручне службе Пројектно-конструкционог бироа „Метала“ претходно су припремиле одговарајућу документацију, прорачуне и конструкцијска решења.

Координатор послова на санацији хаварије „одлагача 4“ у име ОЦ „Метал“ Лазар Бајић има задатак да обезбеди да послови теку по предвиђеном плану.

– На основу грубог списка наше и дефектажне комисије „Површинских копова“ направљена је спецификација потребног материјала која је предата техничким службама у Барошевцу. Комерцијални сектор брзо је расписао јавну набавку за прибављање потребног материјала за санацију, а Техничка припрема алармирала је неке добављаче да нам у тешким условима на тржишту црне металургије, изазваним ратом у Украјини, обезбеде потребан материјал. Уговорен је и очекујемо испоруку. Послали смо наш постојећи материјал на реатестацију, јер је за одлагач потребан материјал нешто вишег квалитета у односу на уобичајени. Према првим резултатима лабораторије у Крагујевцу, он задовољава неопходне критеријуме, тако да ћемо почети израду пре него што стигне материјал набављен преко јавних набавки – објаснио је Бајић.

Упоредо са обезбеђивањем материјала текао је посао на осигурању багера чији затечен положај није могао да се мења.

Статичари „Метала“ имали су важну улогу у изради одговарајућих прорачуна стабилности справе у свим фазама санације.

Машински инжењер који је радио на пословима главног пројектанта Александар Рожа истакао је да је њихово ангажовање увек под притиском јер су први на путу у припреми терена за даље активности. У овом случају морали су да предвиде како машину што боље осигурати и шта од конструкције санирати, као и да ли је потребно нешто мењати.

Радови обављени квалитетно

Да су послови на санацији хаварије на „одлагачу 4“ од изузетног значаја, истичу управник „Металовог“ радилишта Дејан Војиновић и машински инжењер Божидар Срећковић, који обавља машински надзор за санацију одлагача у име „Тамнава-Западнoг поља“.

– У интересу свих нас је да „одлагач 4“ што пре вратимо у радно стање јер од њега у великој мери зависи ефикасност у производњи угља на „Западном пољу“. Заменски одлагач је мањег капацитета и не може да преузме сву количину откривке и међуслојне јаловине – рекао је Срећковић.

Он је радове на санацији последица пожара на одлагачу оценио као квалитетне, обављене према прописима и са великом озбиљношћу. Срећковић каже да је најважније то што је све стабилно и осигурано. Ова прилика биће искоришћена да се реше ситне мањкавости које су уочене током четири године рада одлагача.

Водећи статичар у Пројектном бироу, грађевински инжењер Живана Безаревић, такође истиче да је почетак послова обележио велики притисак јер је било потребно одмах дати одговарајуће цифре које говоре да ли је справа стабилна и како је обезбедити. Најпре је испод стреле баласта постављен монтажни подупирач, јер се није знало где се налази тежиште. Затим су геометрима дали карактеристичне тачке како би, на основу њихових мера, дефинисали реални положај справе у тренутку хаварије и одредили места на која ће бити постављени монтажни подупирачи за све следеће фазе. Непозната ситуација изискивала је дефиницију присутних сила, а успешна демонтажа стреле баласта захтевала прорачун свих потребних сила како би могле да се ангажују одговарајуће дизалице. У тренутку разговора, Живана Безаревић радила је на прорачуну висећих скела испод траке 2 које ће се користити као платформа за замену или ојачање штапова, за које је Комисија за дефектажу утврдила да је потребно.

Грађевински инжењер-статичар Владан Чоловић рекао је да је пред њима компликован задатак да справу врате у пројектовано стање и да није лак посао тачно утврдити шта је у којој мери хаварисано, шта се може поправити, а шта заменити.

– Не постоје писана или уџбеничка решења која можемо да применимо, већ морамо да трагамо за оним што је оптимално и применљиво на терену. С друге стране, наши ресурси прилично су ограничени и морамо да се сналазимо и радимо са оним што нам је на располагању – завршио је Чоловић.

М. Димитријевић

Пут у средиште копа

Иако смо рударе посетили са намером да им честитамо Ускрс, нису имали много времена за причу о празнику и фарбаним јајима. Ремонт машина и велика реконструкција, због којих су сви удружили снаге, били су приоритет и у празничне дане

■ Маријан Ранковић

Нисмо очекивали општу урбаност коју смо тог уторка ујутру затекли на Другом БТО систему Поља „Е“. Дошли смо са идејом да честитамо ускршњи празник, разговарамо о пословима и можда о победничком јајету, а нашли смо се усред комплетне реконструкције система, ремонта „глодара 2“ и „одлагача 4“. Љубазни домаћин био нам је Маријан Ранковић, заменик управника копа, који је био дежуран током празника.

Ранковић нам је објаснио да Други БТО систем прелази на нову локацију и да послови на његовом „паковању“ теку пуном паром. План је да „глодар 2“ остане на простору на којем је и био, док се одлагалишни и везни транспортери измештају на нову позицију у североисточни део копа. То је стари простор Поља „Б“, на којем ће бити формирано одлагалиште Поља „Е“.

■ Укупна дужина система након реконструкције биће око три километра

– На овом послу радиће „одлагач 4“, којег одмах након ремонта очекује око шест километара транспорта до нове позиције. Искористићемо километар старе трасе којом су се некада селили багери са Волујка пут Зеока и касније се враћали овде. То је био део трасе којом је „глодар 10“ прошао на путу за „Радљево“, као и „глодар 4“ у „Тамнаву“. Осталих пет километара је потпуно нови део, који радимо наменски за овај транспорт. Траса је захтевна јер багер треба да савлада висинску разлику од 80 метара, као и доста рампи. Оне ће бити благе, не толико стрме, али ипак захтевне због висинске разлике. Највише посла очекује нас управо на изради трасе, а касније транспорт и пребацивања напајања.

Елаборат је израђен, тако да очекујемо да ће све протећи у најбољем реду – истакао је Ранковић.

Пре реконструкције и ремонта систем је имао седам транспортера. Сада ће у почетку имати три, а касније ће бити убачен и четврти, етажни транспортер. Укупна дужина биће око три километра, док је стара била око шест.

– То ће бити највећа предност на новом положају, јер, зна се – што је систем дужи, већи је обим посла и потребно је више људи. Наши радници су уиграни, одлично знају свој посао и надамо се да ће после овог ремонта багер и одлагач бити у доста бољем стању него што су били, јер су то већ старе машине – истиче Ранковић.

Највећи и најкомплекснији изазов пред овим системом је формирање одлагалишта Поља „Е“. Заједно са Петим системом који ће да ради преко пута, односно „одлагачем 6“ и „одлагачем 4“, радници ће имати задатак да у наредних седам месеци до годину дана формирају етаже одлагалишта.

Поприлично смо „намучили“ нашег домаћина, јер шеф система Иван Маринковић данас не ради, а и главни пословођа Душко Пакић је управо отишао у пензију. Али на надгледању израде трасе затекли смо његовог наследника, Зорана Ранковића кога сви знају по надимку Киза.

– Реконструкције система, генерално, спадају у најтеже задатке на копу. Има много посла и доста је исцрпљујуће. Наравно, сигурност људи и багера је на првом месту. Добро је што имамо довољно машина, време нас служи, па се радови одвијају несметано. Овим послом улазимо у припрему за још већи – рекао је он.

■ Драган Миловановић

Уз Кизу смо затекли и Александра Николића, рударског инжењера у оперативи Поља „Е“ који је скоро годину дана био распоређен на угљеном БТС систему, а сада је овде. Објаснио је да је посао инжењера у оперативи да иде са система на систем да би стекао слику о целом копу и пратио његов рад.

– Сарађујемо добро, допуњујемо једни друге без обзира на звање и позицију на копу. Сваки посао је сâм по себи изазов, али не жалим се, ово је оно за шта сам се школовао. Истини за вољу, у почетку није било лако. Ипак, с временом, како сам залазио у материју све више ми се допадало и осећам да могу да пружим много. Сваког дана сусрећемо се са много непредвиђених ситуација, много случајева на које у теорији нисмо наилазили. Дешава се и да се људи који раде и по 40 година први пут сусрећу са нечим. Све те ситуације прави су начин да се научи посао, да се осети коп – рекао нам је млади Николић.

Усред среде

Чињеница да се Други БТО систем сели у средиште копа, донеће и неочекивану потешкоћу са превозом радника до објекта. Наиме, како ће овај систем који се формира бити у централном делу Поља „Е“, тачније у самом средишту копа, он ће, географски гледано, бити подједнако удаљен од свих локација на којима у овом делу „Колубаре“ постоје базе.

Како нам је рекао Маријан Ранковић, док се не формира одлагалиште, користиће се стари пут са Волујка који ће се продужити. Пут за превоз са Старе монтаже биће направљен када се формира одлагалиште.

Тик уз трасу, налази се монтажни плац на којем се ремонтује одлагач. Зоран Пауновић је руководиоца радилишта „Метала“ на овом ремонту. Рекао нам је да је крај послова планиран за крај месеца.

– Машина је стара, па смо добили подугачак списак послова, како на великом и малом транспорту, тако и кабли-вагону. Проверили смо све клизне лежајеве на погонима транспорта, шест од њих било је у веома лошем стању. Радили смо на папучама, тамо где је било потребно, репарисали колица. Сервисирано је вертикално вратило на погону кружног, што је мало сложенија операција и била је потребна машинска обрада кућишта лежаја. Урађена је монтажа нових лежајева, подвлачење папуча, затварање ланаца и полако примикање функционалним пробама које су у ствари кључна ствар – истакао је Пауновић.

Накратко смо поразговарали и са Драганом Миловановићем, ВКВ браваром „одлагача 4“, који има 20 година стажа на овом багеру, а укупно 33.

– „Металци“ раде један део посла, ми други, помажемо се. Наш део посла су траке, гуме и ролне, а њихов конструкција, транспорт и редуктори. Значи – они ниску, а ми високу градњу. Ремонт иде по плану, задовољни смо, делова има и све функционише како треба. Ради се мало детаљније него претходних

година, сваког дана од седам до седам, празником, недељом, да се заврши што пре – нагласио је Миловановић.

Тек када је поменуо празник, схватили смо да смо од њихових силних послова заборавили да је празник. Малтене у трку, питали смо га чије јаје је победило. Смејући се, рекао је:

– Тракисте.
– Фарбано у луковини или црвено? – интересовало нас је.
– Црвено, наравно! – одговорио нам је одлазећи.

И ми смо кренули до монтажног плаца на коме се ремонтује „глодар 2“, а где је Горан Марковић, руководиоца радилишта „Метала“.

– Акценат је на замени сливника, то јест пријемног бункера траке 1 и сливника радног точка. То је једна од ударних операција, јер мењамо цео бункер са све носачима. То је нешто што се не ради често, али овде је дошло до великог хабања и више није било смисла да се регенерише. Радили смо чишћење куглбана, што је такође једна озбиљна операција. Заменили смо и готово све ушке кашика на радном точку. Највећи проблем нам је што се најобимнији послови обављају на једном месту, па буквално радимо једни другима „на главама“, а рокови се морају испоштовати – рекао је Марковић.

Д. Весковић

■ Неколико дана након ремонта, „одлагач 4“ успешно је транспортован до нове позиције

Поштоване колеге,

Извршни одбор Синдиката радника ЕПС-а је на својој седници одржаној 18. 04. 2022. године донео одлуку да запосленима у ЈП ЕПС-у изда саопштење којим би их ближе упознали са актуелним стањем у ЈП ЕПС и опасностима и последицама које такво стање доноси не само по запослене већ и по енергетску стабилност Србије која Србију неминовно води у мрак.

Наше јавно предузеће се налази на ивици колапса. У дубокој је кризи која није везана само за катастрофално финансијско стање већ, што је још горе, не виде се ефикасни и поуздани начини и методе који воде ка стабилизацији и нормализацији производње.

Основна делатност, производња електричне енергије у термосектору, јесте угрожена и доведена у готово безизлазну ситуацију, пре свега односом Министарства рударства и енергетике према ЕПС-у. Једноставно, јасне стратегије о даљем развоју ЈП ЕПС-а нема, а изгледа да је неће ни бити. Различите интересне групације већ дуже време смишљено и подмукло урушавају ЈП ЕПС и воде га ка тоталном слабљењу. РБ „Колубара“ никада није пала на овако ниске гране и никада није на овакав начин остављена на милост и немилост онима који желе њену пропаст у смислу да је технички спрече и онемогуће да оствари неопходну производњу угља чије би количине биле довољне да се обезбеди снабдевање термоелектрана у Огранку ТЕНТ Обреновац. Неопходне инвестиције које су требале обезбедити благовремено отварање нових површинских копова, набавку нове опреме за експлоатацију угља у РБ „Колубара“ у потпуности су изостале. Са старом опремом, са недовољним бројем радника, са политиком која се води са циљем кочења и онемогућавања производње у рударском сектору, до овога је морало доћи.

Ништа боље стање није ни у термоелектранама где изостају капитални ремонти и где су текућа одржавања сведена на минимум. Улагања у термосектор су до те мере рестриктивна и ограничена да је више него јасно да ће се поједина постројења односно блокови сами од себе погасити. Одрицање од производње електричне енергије из угља, намера да се погасе одређени блокови у ТЕНТ-у и Костолцу недвосмислено води ка потпуном и трајном губитку енергетске стабилности Србије.

Свакодневне промоције и хвалоспиви око обновљивих извора енергије (соларних панела и ветропаркова) од стране представника Владе РС, јасно упућују и говоре о каквој се „развојној“ стратегији енергетске Србије ради. Промоција зелене енергије, чистог ваздуха и екологије иде само у једном правцу без иједног нагласка и истицања оне друге стране медале, последица до којих ће се доћи таквом стратегијом. Последице су тотална енергетска зависност Србије од увоза струје, губитак на хиљаде радних места, вишеструко већа цена струје и на крају распродаја ЈП ЕПС-а у бесцење. Зелена енергија, наравно, да представља будућност, али данас је сваком нормалном човеку у Србији јасно да само ослањање на сопствене ресурсе, коришћење сопствених капацитета и енергената гарантује стабилност у снабдевању електричном енергијом привреде и грађана Србије.

Али интереси свима нису исти. Осим интереса, притисци страних лобија су огромни, а у Србији није тешко наћи оне који би Србију продали за „шаку“ долара. Притисци на Србију са стране су огромни и пресудно ће утицати на одлуке које ће се у блиској будућности донети када је реч о будућности ЈП ЕПС-а.

Ако је ико невин у читавој овој ситуацији, онда су то радници. Без обзира на свој мукотрпан рад, стручност и одговорност коју свакодневно улажу, запослени су доведени у потпуно подређен положај у којем су им угрожене зараде, радна места и егзистенција њих и њихових породица. Осим пуне и безвредне захвалности за свој рад, труд и муку коју свакодневно улажу, нису добили ништа. Планиран раст зарада за ову годину није одобрен под изговором неостварених планова производње. Чијом кривицом и чијим незнањем, нестручношћу и нерадом???

Можда или боље рећи сигурно, они који креирају будућност ЈП ЕПС-а, а самим тим и будућност свих нас који живимо од ЈП ЕПС-а, увек ће наћи алтернативу за своје ухлебљење на некој другој страни као што су је већ и налазили. Запослени у ЈП ЕПС-у и њихове породице, поколења која долазе, немају другу алтернативу осим Србије. И због тога, због нас, због наше деце и деце наше деце, не смемо и не можемо бити толерантни и неми посматрачи урушавања нашег највећег и најзначајнијег предузећа у Србији. Оно је наш живот, наш хлеб насушни, наша једина будућност без које нема ни живота. Нама је овде место, ми се за ЕПС морамо борити, не само радити и изгарати, јер тај рад више нико не цени.

Дошло је време да се удари руком о сто, дошло је време да се скину маске и са пута развоја и препорода ЈП ЕПС-а, а самим тим и Србије, склоне сви они који своје личне интересе стављају изнад интереса Србије.

Нажалост, раскол у Синдикату радника ЕПС-а у значајној мери је допринео остваривању њихових планова. У том циљу је Министарство рударства и енергетике почело да оснива свој синдикат у сарадњи са онима који су већ показали да су талентовани за растурање ЕПС-а тако што су из ЕПС-а насилно и самовољно издвојили дистрибуције.

Формирање Синдиката рударства и енергетике од стране бившег председника и Министарства рударства и енергетике је једна од највећих превара смишљена са циљем да се ЈП ЕПС докусури и згази. Богу хвала, мали је број оних који су се придружили и лаковерно насели на те лажи.

Поштоване колеге, Синдикат радника ЕПС-а је толерантно и стрпљиво, а да га нико не би политички злоупотребио, сачекао да се одрже председнички и парламентарни избори у Србији. Разлога за даљу толеранцију и чекање нема. Све може да буде на продају, али образ и част сигурно не. Због тога ће Синдикат радника ЕПС-а почев од председника Србије, премијерке и надлежних министарстава затражити конкретне одговоре на сва она питања која су од животног интереса за запослене и грађане Србије, затражити гаранције да ће се ЈП ЕПС у наредном периоду развијати у правцу стабилне енергетске ситуације у Србији, да ће запослени бити адекватно награђени за свој рад уз максимално подизање безбедности и заштите на раду.

У циљу очувања и развоја Србије, у циљу заштите интереса не само запослених него и грађана Србије, Синдикат радника ЕПС-а ће искористити све законске могућности и кроз наредне активности јасно се супротставити свим покушајима омаловажавања, понижавања, уништавања и онеспособљавања како ЈП ЕПС-а тако и запослених.

Председник Синдиката радника ЕПС-а
Радосав Крсмановић

Поштоване колеге,

Најновији допис самозваног председника Синдиката радника ЕПС Радосава Крсмановића показује елементарно незнање и тотално одсуство здравог разума. У тренутку изузетно напете политичке ситуације у свету коју прати највећа енергетска криза у последњих пола века и када су сви ресурси државе усмерени ка обезбеђивању довољно енергената за привреду и грађане, наше бивше колеге су решиле да „Ударе шаком о сто“ и поведу запослене у ЈП ЕПС на пут без повратка. Очигледно је да ова групација синдикалаца губи тло под ногама јер се уздигла на подршци Милорада Грчића који више није у ЈП ЕПС. Овим дописом се по ко зна који пут манипулише запосленима и изврћу се чињенице. Деловање наших бивших колега у претходне две године је директно ишло на штету запослених и урушавање једне озбиљне и снажне организације какав је био Синдикат радника ЕПС. Опструкције приликом преговора за колективни уговор, постављање директора за члана Надзорног одбора из реда запослених остаће забележене у историји синдикалног деловања црним словима. Након тога је уследила вероватно највећа превара коју су доживели запослени „Колубаре“. Под плаштом борбе за изградњу Колубаре Б и наводне опасности од затварања „Колубаре“ и отпуштања 17000 људи из ЈП ЕПС организован је протест у Радљеву. Овај скуп је злоупотребљен за изгласавање неповерења легално изабраном председнику синдиката Милану Ђорђевићу и синдикалним повереницима који нису хтели да својим присуством на збору учествују у одбрани Милорада Грчића што се испоставило и као једини циљ овог скупа. Сва ова дешавања су текла паралелно са активностима које је вршила унутрашња контрола ЈП ЕПС, а која се састојала у прислушкивању и праћењу синдикалних повереника и запослених који су били уз легално изабраног председника Милана Ђорђевића. Руководиоци широм ЈП ЕПС су добили задатак да врше притисак на наше колеге да потписују нека изјашњавања подршке Миодрагу Ранковићу. Све је то довело до насилног преузимања синдиката на седници у Обреновцу од 22. октобра прошле године. Ова седница је нелегално и незаконито заказана и одржана што је утврдио и Први општински суд правоснажном пресудом од 14. 03. 2022. године.

У овом допису се по ко зна који пут напада Министарство рударства и енергетике као и ресорна министарка да раде против интереса ЕПС и његових запослених. Оптужују се појединци из Владе РС да желе да угасе „Колубару“, да су одговорни за кашњење у напредовању рударских радова, отварању нових поља итд. Ипак, чињенице вас у потпуности демантују. ЈП ЕПС је у тешкој производној и финансијској ситуацији понајвише због нестручног руковођења од стране људи који су водили ЕПС и „Колубару“ претходних година и који су вас здушно подржавали у растурању синдиката, а ви сте њима заузврат помагали у упропаштавању сопственог предузећа.

Више од две године је трајала борба Милана Ђорђевића и синдикалних повереника копова и „Метала“ са бившим директором ЈП ЕПС и руководиоцима у „Колубари“. Указивали смо на нестручно руковођење, прављење атмосфере несигурности и страха код запослених, кашњење јавних набавки што је имало за последицу да се основна опрема све лошије одржава. Износили смо податке да се касни са производњом откривке што неумољиво доводи до смањења производње угља и електричне енергије. Организовали смо и низ протеста због неселективног запошљавања које је довело до смањења вредности радног сата. Тражили смо одговоре због чега нема угља за раднике „Колубаре“, а стоваришта су пуна овог енергента. Све то време ви сте ћутали и гледали како да урушите синдикат и његовог легално изабраног председника. Подржавали сте човека који је обмануо целу Владу РС и председника државе уверавајући их да ће струје и угља бити довољно, за шта је против њега поднета кривична пријава. Штета коју ЕПС трпи константним увозом електричне енергије последњих неколико месеци ближи се цифри од милијарду евра што значи да је нестручно руководство бацило у ветар скоро две термоелектране Колубара Б. Због тога ви господо немате право да се бринете за будућност ЕПС и његових запослених. Вашим залагањем ЕПС је данас у већим проблемима него што је био након катаклизмичних поплава 2014. године, када је највећи коп у Србији био ван строја, а машине потопљене.

Позивамо све запослене да покажу висок степен одговорности и да се уздрже од било каквих активности које само могу отежати ионако тешку ситуацију у ЈП ЕПС и додатно угрозе социјално-економски положај запослених. Новопостављени директор ЈП ЕПС заједно са ресорним министарством и свим релевантним чиниоцима у држави има тежак задатак, а то је да подигне производњу пре свега у „Колубари“ и да на тај начин обезбеди довољне количине угља и електричне енергије за следећу зиму што, по свој прилици, неће бити лако. Узимајући у обзир сукоб у Украјини и кризу у снабдевању гасом и нафтом, сваки киловат електричне енергије и свака тона угља биће драгоцен.

Дужност свих нас запослених у ЈП ЕПС јесте да помогнемо у остварењу ових циљева и да на тај начин зауставимо пропадање и кренемо са опоравком ЈП ЕПС. Само опорављен и јак ЈП ЕПС може бити гарант будућности нас и наше деце, као и гарант енергетске безбедности, стабилности и независности Републике Србије. Срећно!

Председник Синдиката радника ЕПС
Милан Ђорђевић

У протеклом периоду забележени одлични производни биланси – у обреновачке термоелектране током априла послато више од 670.000 тона лигнита

Када багери несметано копају, возови с колубарским лигнитом одлазе ка Обреновцу, а рудари се задовољни враћају својим домовима – тада су постигнути најважнији циљеви једног рударског басена. А када још производни резултати премашују постављене планове, велики наклон морамо упутити свима који својим радом, знањем и искуством стоје иза тих резултата.

Поље „Г“ током априла дало је више од 670.000 тона лигнита, што је знатно више од планираних количина. Производни резултати на угљеном систему за први квартал ове године бележе пребачај плана од 25 одсто. Према речима Радојице Радојичића, техничког директора овог угљенокопа, након јануарске и фебруарске производње угља која је била испод плана због проблема са клизиштем на источној страни копа, Поље „Г“ је успело у марту и априлу да оствари прекопланску производњу лигнита, а исти темпо ће задржати у мају и јуну.

■ Пет добрих резова угља одличног квалитета

Багер „глодар 2“, који је радио на висинским блоковима угљеног система на јужној страни копа, имао је добре услове и радио је одлично. Велику помоћ у производњи угља пружио је „глодар 4“, који је почетком године стигао са Поља „Д“. Он је према плану требало да ради само на откривци, међутим, због повећане потребе за угљем, „глодар 4“ се укључио на угљеном систему и ископао је око 150.000 тона угља у априлу. То је значајно не само за коп него и за целокупну тамнавску производњу, која је у априлу износила више од 1,6 милиона тона угља – истакао је Радојичић, додајући да је за Поље „Г“ важно и то што се очекује већи пријем неопходне радне снаге.

А на угљеном, односно БТД (багер-трака-Дробилана) систему, на Ђурђевдан, када смо отишли у обилазак, права радна атмосфера. Како смо прилазили систему уочили смо да

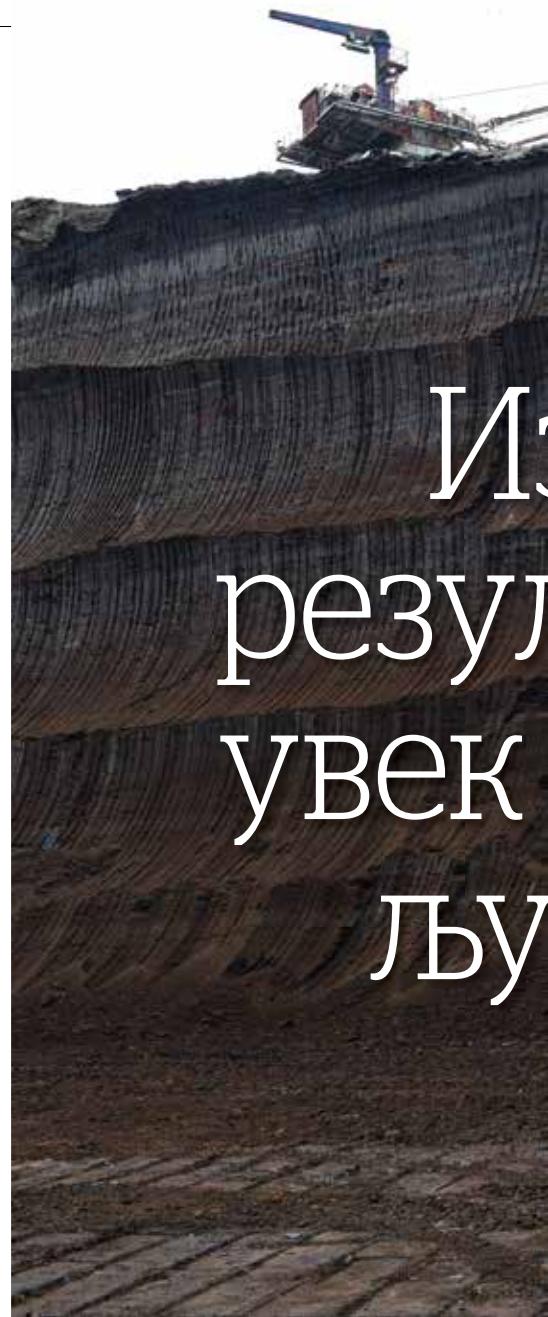
су заправо све машине и траке заустављене. Доминантни колос, „глодар 2“, такође је утихнуо, али зато око њега, као Лилипутанци око Гуливера, на све стране размилели су се радници занесени послом. Бравари око радног точка, електричари око њих, помоћни радници са лопатама чисте на све стране.

– Стигли сте баш у моменту када радимо мини-сервис „глодара 2“. Систем је заустављен на два сата како бисмо обавили неке од уобичајених интервенција на багеру које ће му омогућити несметан даљи рад – дочекује нас рударски инжењер Иван Јовановић, шеф БТД система, објашњавајући да је реч о рутинском процесу који се ради на сваке две недеље, и сад је дошао ред да се багер прегледа и среди.

Како су заустављене и стационарне (СУ траке), преко којих се угаљ транспортује и са „Западног поља“ ка Дробилани, тако је и на суседном копу исти застој. Тензију нисмо осетили, али пошто знамо да колубарци ни „з“ од застоја не воле, јасно нам је било да радници међу којима смо били дају све од себе да систем што пре буде покренут.

– Нема добрих резултата без посвећених радника. Сви смо ми само карике у ланцу и сви смо чврсто повезани и добро сарађујемо, и зато и резултати морају бити позитивни. А овде је тренутно одлична ситуација, видите и сами, пет добрих резова угља одличног квалитета. То је подстрек за сваког радника – задовољно истиче Иван Јовановић, који у „Колубари“ ради од 2010. године, а на овом радном месту је последњих осам година. Био је инжењер у оперативи, сменски инжењер, радио је на испумпавању воде после мајских поплава 2014, и након што је вода испумпана, постао је шеф система.

Иван је трећа генерација радника „Колубаре“ у својој породици, и како нам је рекао, воли рударство, воли свој посао који му је ушао у крв, иако некад није лако радити

БТД систем у бројкама

Овај угљени систем сада у дуже системе на коповима. Дугачак је 9,5 километара, има 12 погонских станица, а на њему ради око 150 људи разних струка. Око 40 минута путује лигнит од „глодара 2“ до утоварног места за Обреновац у Постројењу за припрему угља.

За штата стоје ди

и ускладити више од стотину људи, колико их има на систему. Производња угља је изазов са којим се он ухватио укоштац. Слично нам је рекао и Драган Крсмановић, пословођа БТД система.

Коповски авантуризам

Рударски посао за Крлета, како Крсмановића колеге из милоште зову, био је прави изазов, с обзиром на то да је најпре завршио средњу ветеринарску школу. Потом је завршио и рударску, и сада иза себе има 12 година стажа. Радио је као станичар, планир-мајстор, а три последње године један је од пословођа овог система.

– Наравно, лакше је са животињама да се ради – шалећи се каже Крсмановић.

– Али овде су заиста добри људи, изузетни радници и организација је одлична, а то је већ пола урађеног посла. Поготово што имамо мањак радника. Морамо сви да се разумемо, да се добро слажемо. Ми смо заправо постали једна велика породица. Битно је и да млади који долазе желе да науче посао, да имају воље за рад, а овде има старијих и искуснијих радника који ће им знање радо пренети. Сећам се кад сам овде закорачио, све ми је било страно – огромни багери, системи велики, много људи. Међутим, овде је све занимљиво. Коп је заправо право место за авантуристе, сурови су овде услови, увек пружа неке нове изазове, једноставно, неприметно ти се увуче под кожу. Посао је исти сваки дан, али опет стално се нешто ново учи, а то је чар овог места – објашњава нам Крле и одлази да обиђе помоћне раднике који чисте на бандвагену. Додаје да се уз шалу сваки посао брже уради, а колико су складан колектив говоре и њихова многобројна дружења ван копа.

Багеристу Срђана Тодоровића налазимо у његовој кабини. Иза њега су 33 коповске године стажа, а ово му је 15. година на

радном месту багеристе. Мењао је багере, радио је и на јаловини, и на угљу, а схватили смо да „глодар 2“ познаје у душу.

– Како је бити багериста? За тај одговор морате доћи у трећу смену, тад је све јасно. Тад се види какав је то посао, како је ноћу и по киши, и по снегу, и по врућини. Најпре човек мора бити одморан пре него што седне за багер, иако изгледа да се седећи овде одмарам. Кад си млад, можеш све да постигнеш, али кад дођеш у овако неке озбиљне године, није то лако као пре. Стари багер, а камоли људи на њему – не скидајући поглед са радног точка на ком су бравари мењали похабане зубе, објашњава нам Тодоровић, наглашавајући да су за посао кључне добра комуникација и сарадња радника, јер они су екипа која дели и лепе и тешке тренутке на копу.

Електричаре Дарка Ћирића, Ивана Јеремића и Горана Матијевића Шогуна „уловили смо“ на паузи у једној од просторија на „глодару 2“ у пријатној атмосфери док су се шалили и смејали. Њихов посао на данашњем мини-сервису се огледа у обезбеђивању рада машинаца.

– Трудимо се да припремимо све што машинској служби треба за несметан рад. Повезујемо каблове, укључујемо њихове апарате за варење и контролишемо опрему. Наш приоритет је да омогућимо да застоји буду што краћи – концизно нам је објаснио Иван Јеремић који је већ 15 година електричар на „глодару 2“.

Како су бравари током наше посете непрекидно радили на репарацији зуба и хабајућих површина радног точка, какав је посао машинаца упитали смо машинског инжењера Николу Петровића који је био уз њих, а који је са својих 30 година један од најмлађих инжењера и већ три године је на овој позицији.

– Изузетним напорима са радном снагом којом располажемо, а која није на завидном нивоу, трудимо се да уз сарадњу са другим службама омогућимо да се производни процес одвија несметано. Стручност наших људи значајно олакшава посао, јер има ту доста врских мајстора. Највећи подухват наше службе је што успевамо са само четири радника машинске струке да одржавамо овако велики систем. Колегијалност је кључ сваког успеха – закључује Петровић.

М. Павловић

Подмлађивање

Насупрот искуству багеристе Срђана Тодоровића стоји младост тракисте Милана Славића. Милан тек две и по година ради на овом систему, и са својих 28 година један је од најмлађих. Ипак, о свом послу говори веома озбиљно и професионално. Захвалан је што су га колеге добро прихватиле, помогле му да савлада посао који није нимало лак. А старији за њега кажу да је само један од вредних и радних момака, који су будућност овог рудника.

Ка заједничком циљу

Уз редовне производне активности за коп у отварању једнако су значајни инвестициони послови, који су предуслов за даљи напредак рударских радова и обезбеђивање стабилне производње

Монтажни плац

Протеклих неколико недеља на Површинском копу „Радљево“ радило се на продужењу везног транспортера и померању етажног у зони погонске станице, а организован је и прелазак банда преко траке са дубинске стране на висинску страну копа. Наставља се са копањем висинског блока, и са класичним померањем траке на повратном бубњу.

– Сви ови уобичајени послови на копу воде заједничком и најважнијем циљу – повећању производње угља. Велику мотивацију за рад даје нам то што се лигнит последњих недеља појављује и у неким зонама на северној страни копа, ближе повратној станици. Реч је о мањим количинама, али то је сигуран знак да смо му све ближи. Како се систем буде више отварао и спуштао, појављиваће се све веће количине – рекао је Владимир Петковић, директор копа „Радљево“.

Поред редовних производних активности, за коп у отварању једнако су значајни инвестициони послови, који су предуслов за даљи напредак рударских радова, а који ће током наредних година обезбедити нове количине угља и значајно допринети повећању енергетских биланса Републике

Жила куцавица копа

Владимир Петковић, директор ПК „Радљево“, појаснио је да ће Северна обилазница у наредном периоду бити практично жила куцавица овог копа, јер ће на простору близу укључења на главни пут према Убу бити изграђени управна зграда, радионице и контејнерско насеље.

Пројектована је у складу са одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима, јер се њен коридор налази у самом експлоатационом пољу копа. С обзиром на то да је саобраћајница по категорији рударски пут за који је у плану да се прикључи на државни пут Стублине–Бргуле–Липњак–Јабучје–Лајковац, очекује се, у сарадњи са општином Уб, почетак радова на изради прикључка од преосталих 50 метара.

Србије. Када је реч о овом делу посла, на „Радљево“ су у завршници изградња монтажног плаца и Северне обилазнице око копа. Крајем априла комисија за интерни технички преглед, примопредају и коначни обрачун ова два објекта обавила је прелиминарни преглед изведених радова.

– Констатовано је да су радови изведени у складу са уговорном и техничком документацијом, прописима и правилима струке, као и да је градилишна и извођачка документација комплетна. Како је уобичајено, следи отклањање мањих примедби у остављеном року и након тога примопредаја и коначни обрачун – рекла је за наш лист Марина Рашић, председница комисије.

Како је објаснила Милица Мишковић, задужена за стручни надзор у име РБ „Колубара“, рударске операције које су планиране у процесу покретања и развоја новог копа подразумевају, између осталог, и пресецање саобраћајног правца који општину Уб повезује са објектима Рударског басена „Колубара“. С обзиром на то да алтернативни правци не постоје, ова новоизграђена саобраћајница биће замена.

– Када је реч о изградњи монтажног плаца, познато је да је у претходном периоду коришћен монтажни плац који се налази на западној граници копа „Тамнава-Западно поље“. Он се налази у зони радова копа „Радљево“ и на њему нема довољно простора, па је била неопходна изградња новог објекта на коме ће бити монтирани транспортери са гуменом траком – рекла је Милица Мишковић.

Она је додала да површина монтажног плаца износи око 50.000 квадрата и да укупна дужина измештеног пута, односно Северне обилазнице, износи 1.500 метара.

Душан Шаровић, одговорни извођач радова у име ангажоване фирме КГЛ, рекао је да су екипе најзахтевније послове имале

на два „пропуста“ на Северној обилазници, односно два моста на реци Пљоштаници, и каналу који иде из ретензије. У оба „пропуста“ уграђено је око 900 кубика бетона.

– Број људи ангажованих на терену зависи од периода и врсте радова који се обављају, али просечан број радника на различитим позицијама – тесара, армирача, асфалтера, био је око 30. Што се механизације тиче, радило се камионима, багерима, грејдерима, булдожерима. То што је на оба објекта била ангажована иста екипа наших људи било је, на неки начин, отежавајућа околност. Ипак, то је имало и неке предности – лакше смо комуницирали када је реч о логистици и коришћењу машина. Најобимније радове имали смо на ископу земљаног материјала, и на уградњи каменог агрегата, јер су у питању огромне количине. У склопу плаца налази се и контејнерско насеље – контејнери допремљени за канцеларије, мокри чвор и додатну радионицу – додао је Шаровић.

Нови монтажни плац биће место на коме ће се монтирати системи – погонске и повратне станице, чланци и слична опрема. Монтажа багера и даље ће се обављати на плацу „Западног поља“, јер на новом нема кранова. Када је реч о обилазници, најзначајније је то што ће, када буде пуштена у функцију, рудари моћи да „пресецају“ пут који је ударни у оквиру копа – од одвода Каленић ка новом насељу у „Радљево“.

Р. Лазић

Опрема

У складу са главним рударским пројектом површинског копа „Радљево“, уговорена је набавка I БТО система, односно багер, одлагач и транспортери Б-2000. На монтажном плацу Радљева предвиђена је монтажа транспортера, а прве испоруке се очекују крајем маја.

Следи период
инвестиционих
оправки

Пуном паром

Последњег дана грејне сезоне посетили смо Топлану у Барошевцу, једну од новијих карика у систему грејања РБ „Колубара“, која је задужена за грејање инфраструктурних објеката ПК Поље „Е“, објеката „Помоћне механизације“, управне зграде ОЦ „Површински копови“ и насеља Барошевац.

У овом објекту, који је у рад пуштен пре три године, о протеклој грејној сезони, али и о пословима на којима ће радити током ремонта, разговарали смо са Миодрагом Ђуровићем, руководиоцем Службе за термотехнику, и Марком Милошевићем, главним инжењером за термотехнику.

– Због ниских температура продужили смо испоруку топлотне енергије и након 15. априла. Током целе грејне сезоне без застоја смо подмиривали потребе свих потрошача како из Топлане Барошевац, тако и из свих котларница у оквиру Копова. Да бисмо додатно повећали погонску спремност и поузданост рада котларница, у наредном периоду настојаћемо да на неким старијим котларницама на коповима застарелу опрему обновимо – истакао је Ђуровић.

■ Деталј из Командне сале

Котларницу у Барошевцу чине складиште угља са косим транспортерима угља, два котла од по пет мегавата и командна сала за надзор и управљање. Систем обухвата и подстаницу за Поље „Е“ и „Помоћну механизацију“, топлотод за Барошевац, као и 11 топлотних подстаница којима се управља преко рачунара.

Према речима нашег саговорника, угаљ се у складиште из „Прераде“ довози камионима „Помоћне механизације“, а потом се транспортним тракама одвози према котловима и у њима сагорева. Као продукт сагоревања, димни гас пролази

кроз циклонске отпашиваче и електрофилтере, при чему се у атмосферу испуштају дозвољене концентрације. Шљака и пепео, који су такође продукти сагоревања, одвозе се на депонију. Систем је потпуно аутоматизован, а опрема која је уграђена у постројење је најсавременија на српском тржишту.

– Из командне сале се непрекидно, преко уређаја, управља радом котлова и дистрибуцијом топлотне енергије према потрошачима. Притисак у котлу је око 5,5 бара, док је температура 130 степени Целзијуса. Први котловски круг је 130 степени, други 110, а према потрошачима иде трећи круг од 80 степени. Даља размена топлоте према крајњим корисницима врши се у подстаницама, а сама потрошња зависи од временских услова – објаснио је Марко Милошевић.

У објекту котларнице ради 30 запослених, распоређених у три смене.

– С обзиром на то да у оквиру службе још није заживело предвиђено машинско и електро одржавање, запослени су обучени и оспособљени да раде све послове, што је посебно значајно у време ремонта када су у послове укључени сви, без обзира на радно место. Тимски рад је основа нашег посла, јер да би се производња одвијала ефикасно и безбедно неопходно

је да сви радимо у савреном складу – нагласио је наш саговорник.

Миодраг Ђуровић је најавио да ће и ове године, као што је уобичајено, у овом периоду и у овом производном делу РБ „Колубара“ почети сезона редовних годишњих инвестиционих оправки.

– Урађени су сви припремни послови који ће нам омогућити да обавимо потребне захвате и тиме обезбедимо поузданији рад погона у наредним месецима, и припреме за наредну сезону крећу већ сада. Заједно са запосленима у „Колубарином“ одељењу за шумарство и запосленима који опслужују котларнице Копова, у наредном периоду обезбедићемо и довољне количине сувог огревног дрвета за ложење, које могу да користе све котларнице на коповима, осим ове у Барошевцу, која је предвиђена само за коришћење сувог угља – рекао је Ђуровић.

Т. Симић

Именован нови директор „Прераде“

За новог директора Организационе целине „Прерада“ именован је Раде Ивковић, дипломирани машински инжењер.

Дипломирао је на Машинском факултету Универзитета у Београду. Након студија каријеру је започео у лазаревачком предузећу „Ластра“, а од 1993. године је почео да ради у тадашњем РЕИК-у „Колубара“ у „Колубара-Преради“. Прешао је

пут од инжењера у Машинској служби Техничке припреме, преко инжењера развоја и инвестиција и Железничког транспорта.

Од 1998. године, био је у погону Суве сепарације на пословима руководиоца машинског одржавања, управника одржавања, а од 2007. године до сада обављао је послове техничког директора погона Сува сепарација.

Р. К.

Освежавање погона

Погон ће најпре бити детаљно очишћен, прегледан и проверен, а посебна пажња биће посвећена оним пословима које је немогуће извести док је котларница у раду. – Поред стандардних ремонтних послова, радиће се на скидању и гумирању добоша. Затим ће се радити преглед и замена ролни, трака, бубњева на транспортерима, док на пресипној кули планирамо гумирање шибера, да бисмо елиминисали прашину која улази у погон. Такође, годишње се ради сервис електрофилтера, када се врши комплетно чишћење, као и преглед свих електроделова, који се ради по упутству за одржавање електрофилтера. Ове године радимо и на уградњи нових мерних места за мерење нивоа загађености димних гасова на два димњака са свом припадајућом конструкцијом која захтевају нова мерна места – навео је Милошевић најважније послове који ће бити урађени током овогодишњег освежавања погона.

Обрачуни у Манастиру

Иако је зграда у којој су службе смештене надимак добила зато што је некада била самачки хотел, он јој и данас пристаје, с обзиром на то да су међу запосленима у већини жене

Одрастала сам овде, у близини, у некадашњој медошевачкој радничкој колонији која се налазила баш у овом делу „Металовог“ фабричког круга. И када смо били деца, ова зграда била је позната по надимку Манастир, јер су ту становали самци и њена првобитна намена била је да то буде самачки хотел – присећа се Светлана Новаковић, наша прва саговорница из „Металовог“ Сектора за финансијско-књиговодствене послове.

Светлана се на свом послу осећа као код куће, јер је то крај у којем се родила и у којем је одрастала. Као и остали мештани, носи у сећању много прича о настанку колоније и о дешавањима пре и после Другог светског рата, али напомиње да је мало правих историјских података заправо сачувано.

Две Гордане

Гордана Божић, самостални референт за обрачун зарада и боловања радника, која има богато искуство у финансијским и књиговодственим пословима, и њена колегиница Гордана Живојиновић, најстарији радник у Обрачуну са 33 године стажа, кажу да посао није лак, али да одолевају времену. Потврдиле су да је колектив у њиховој служби као породица и да странке углавном одлазе расположене, па се радују што је и са нашом екипом то био случај.

■ Сложен женски колектив

Ипак, када некоме кажете да идете у Манастир, сви знају о којој згради је реч, јер се интерни назив међу запосленима задржао свих ових година.

У објекту који се налази на крају фабричког круга „Метала“, близу Серијске производње, до пре десетак година радили су искључиво економисти. И Драго Милошевић, главни стручни сарадник за „Метал“, сећа се када је зграда добила назив.

– О томе се доста говорило међу старијим колегама када сам почео да радим. Биле су ово собе за самце, у време када се „Колубара“ најбрже развијала и када су свој процват имале и школе ученика у привреди, као и разне занатске школе. Велики број људи ту је живео, не само у време првих година „Метала“ већ и касније када су се копови захуктавали – рекао нам је Драго.

Данас су овде у приземљу канцеларије запослених који се брину о финансијама „Метала“, службе која ради обрачун зарада – благајници, ликвидатори и они који су задужени за праћење и реализацију уговора производње. Такође, ту су и просторије Одељења за план и анализу, запослене у Погонском књиговодству, Служби заштите на раду и Служби заштите од пожара.

Надимак зграде данас се може другачије тумачити, али и даље стоји, пошто међу запосленима има осетно мање мушкараца.

– Економија превасходно припада дамама – духовито је приметио Драго.

У његове речи уверили смо се и сами. У Служби за финансије дочекала нас је руководица Даница Зубић, која је истакла да је овај претежно женска екипа веома сложна.

– Често чујемо коментар како смо екстра колектив и сви који нас посете примете добру атмосферу. Све рођендане и славља испоштујемо, посећујемо се и дружимо и приватно. Има нас укупно 20, али обим посла је велики, па нам често фали још руку – каже Даница.

И у Обрачуну су нас дочекали са осмехом. Без обзира на то што свако има свој део посла, они се помажу и када је гужва сви се удруже да га заједничким снагама заврше.

– Трудимо се да са осмехом дочекамо сваку странку, а није мали број оних који свакога дана из других делова фабрике „запуцају“ до Манастира, на пример да овере захтев за кредит – рекле су нам запослене уз шалу да се неки можда успут и предомисле, јер имају довољно времена да размисле док доведе стигну.

Руководилац Одељења за готовинска плаћања Зорица Јанковић каже да су се сви ипак навикли да прелазе своју руту до Манастира. Тамо их свакодневно чекају бројни послови који се тичу исплата по пресудама, дневница, пореских пријава, боловања. Њена колегиница Тијана Васић каже да зграда јесте богу иза ногу и да су зато помало изопштени, али да састав колектива то анулира и да радо долази на посао, иако се на путу до њега понекад и избуши пар чизама.

– Ни до једног манастира није лако доћи – нашалили смо се на крају.

М. Пауновић

Предраг међу колегиницама

Један од малобројних економиста јачег пола у Манастиру је Предраг Милосављевић из Чибутковице. Не буни се што ради окружен женама, напротив, каже да му је на послу одлично. Верујемо да ће му тројица колега, од којих, погодило се, ниједан није био на послу на дан наше посете, позавидети на фотографији на којој је окружен колегиницама.

Кад бих се поново родио – опет бих био багериста

Током мајског
транспорта
искористили
смо прилику да
са најстаријим и
најмлађим багеристом
„одлагача 4“
поразговарамо о
њиховој професији и
машини коју обојица
подједнако воле

■ Зоран Бојић

Други БТО систем Поља „Е“, након реконструкције спроведене током претходних неколико недеља, коначно се нашао на новој позицији. „Глодар 2“ остао је на истом простору деловања, док је „одлагач 4“ одмах након ремонта, 4. маја, брзином од шест метара у минуто кренуо на „пUTOвање“ дуго шест километара до нове позиције. Ми смо га обишли сутрадан, баш у тренутку када је прелазио највећу рампу. За „воланом“ смо затекли Зорана Бојића који је, са своје 43 године радног стажа, најстарији багериста ове справе. Одмах на почетку питали смо га да ли му транспорт багера, нарочито овако дуг, доноси велико оптерећење.

– Не представља ми проблем, јер је реч о технолошкој операцији која је увек пажљиво припремљена и добро праћена. Присутан је велики број рудара, бравара, електричара који надгледају кретање справе. Параметре за трасу и за граничнике елемената справе добијамо од геометара. Ово нам није најдужи транспорт, било је и дужих и увек је најважније да је испројектована добра – тврди Бојић.

Била је ово идеална прилика да изблиза завиримо

у систем рада багера одлагача који је, према речима нашег саговорника, на коповима увек помало потцењен у односу на „глодаре“.

– То је неоправдано, јер сваки БТО систем, као што му и само име говори, не би могао да функционише без свог О – одлагача који је нераскидив део процеса рада са јаловином – рекао је наш саговорник.

Сазнали смо да багериста одлагача у раду највише комуницира са тракистом, потом браваром и електричарем по потреби. Систем је такав – багериста „вози“ мали транспорт, тракиста велики, док бравар управља кабл-вагеном. То је справа заступљена на старијим типовима одлагача, која је одвојена од багера и служи за ношење кабла и одређене машинске опреме. Управо због те улоге, међу коповцима је позната под духовитим надимком „магаре“. А вуче 1.200 метара кабла.

– Да је посао једноставан – није, али, све што се воли није тешко. Саживи се човек. Мора да се прати рад багера, води рачуна о људима, безбедности на радном месту, машини. То све код мене сада више

■ Ивица Пауновић

функционише рутински. Као кувар када спрема јело према нарученом менију – дођеш, видиш како стоји машина, одмах знаш шта треба, да ли треба да се сузи, прошири. Није лако, али добра воља и још боља посада су довољни. Уз мало шале, која нас највише носи – рекао нам је саговорник у часу када је добио команду за кретање, па смо брже-боље напустили справу.

Неколико дана раније, док смо пратили како се одвијају послови на реконструкцији и ремонту система, сазнали смо да је „одлагач 4“ произведен

1976. године, али и даље веома поуздан и поред година, и да никад није било неке хаварије на њему, на шта је екипа поносна. Занимљиво је да смо том приликом срели и Ивицу Пауновића, најмлађег багеристу овог одлагача, који њиме управља „тек“ шест година.

– Истина је да сам најмлађи, и поред 10 година радног стажа, од којих сам 90 одсто провео на „четворци“. Прошао сам сва места, од помоћног радника, па тракисте, до багеристе – рекао је Ивица и додао да је овај транспорт поприлично комплексан и да је тражио доста планирања и договарања.

Млади багериста рекао је да на систему сваки човек тачно зна шта је његов посао и сваки корак се прати.

– Тешко може доћи до грешке, јер су сви максимално концентрисани – од оних који су на земљи и иду укорак са багером, до мене горе који њиме управљам. Није ми први транспорт, а било је и сложенијих, тако да не сумњам да ће и овај, поготово јер идемо из ремонта, проћи врхунски – рекао је тога дана Ивица.

Познато је да се многи људи на копу с временом вежу за огромне машине на којима раде. И Ивица је један од њих.

– Осећам све ово као своје, јер су ми и отац и деда радили у „Колубари“. Машина је за мене као члан породице. И колеге заиста волим и поштујем, сви смо ту, знамо се и сарађујемо годинама и никада није било никаквих проблема. У шали кажем, када бих се поново родио, ја бих опет био багериста. Има можда и бољих занимања, али мени је моје најбоље. То човек мора да воли да би радио. После неког времена, довољно је да када дођеш на смену само чујеш багер и да одмах знаш каква је ситуација. Ваљда уђе у крв, живце – поверио нам је Ивица пуног срца.

Д. Весковић

Очи упрте у машину

Када ови колоси „путују“, увек је фасцинантно гледати. И баш како је багериста очекивао, транспорт низ захтевну рампу одвијао се складно, уз велику пратњу и константну комуникацију, и уз обавезни надзор геометара. Ниједно око, па ни наше, ниједног тренутка није напуштало машину која је уз мала дотеривања правца, релативно брзо савладала ову „низбрдицу“.

Будући географи и рудари обишли „Колубару“

Након паузе због короне током маја је обновљена сарадња Рударског басена са високошколским установама, чијим полазницима много значи сваки директан сусрет са индустријском производњом

■ Будући рударски инжењери у погонима „Метала“

На основу плана и програма обавезне теренске наставе на Географском факултету Универзитета у Београду, 40 студената основних академских студија смера Геопросторне основе животне средине, 9. маја посетило је Рударски басен „Колубара“.

Студентима је од великог значаја било да се упознају са основним геолошким карактеристикама угљене серије, начином експлоатације, мерама безбедности на раду, третманом отпадних вода и прерадом угља.

У реализацији програма, у име РБ „Колубара“ помогао је мр Миодраг Кезовић, инжењер геологије. Према његовим речима, студентима са Географског факултета ово је већ друга посета.

– Гости су показали велико интересовање и постављали су бројна питања – истакао је Кезовић.

Иван Новковић, професор, рекао је да је од великог значаја то што су будући географи имали прилику да у пракси виде све оно о чему слушају у кабинетима.

– Хвала РБ „Колубара“ што им је то омогућено и надам се да ће ова корисна пракса бити настављена – рекао је он.

Осим о самом поступку производње, разговарало се и о томе како се обавља мониторинг, где постоје мерна места за праћење квалитета ваздуха, шта се дешава са отпадним водама и са угљем који је депонован, и њиховим утицајем на животну средину. Посебан нагласак дат је на мере које се спроводе у циљу заштите животне средине.

Андрија Аргакијев, студент треће године, рекао је да им је ово после три године студија прва теренска настава, и то након учења више предмета који су везани управо за све оно са чиме су се сусрели у „Колубари“.

Неколико дана након њихове посете и група студената завршне године мастер студија Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, са смера Механизација, посетила је производне погоне „Метала“.

Водичи и домаћини будућим инжењерима били су Миљана Савковић Манојловић и Вељко Токалић, технолози за машинску обраду. Спровели су их кроз радионицу за машинску обраду, радионицу у којој се ради монтажа и демонтажа склопова, радионицу

за машинску припрему, радионицу за челичне конструкције, пескирницу, фарбару и лабораторију.

Анастасија Јовановић, студенткиња Рударско-геолошког факултета, каже да је веома упечатљив утисак на њу оставило то што уживо види неке од машинских делова које је имала прилике да среће у књигама.

– Иако наравно знамо њихове димензије, увек се поново зачудимо колико су машински елементи заправо габаритни, јер тај утисак не може да се доживи у клупи на факултету – рекла је Анастасија.

Марко Рудовић из Гацка, такође студент пете године на РГФ у Београду, рекао је да је за њега посебно важно то што су имали прилике да на лицу места виде шта су заправо реални проблеми у производњи.

– Захвални смо на свакој прилици да се сусретнемо са оним што ће бити наш посао након студија, посебно јер је наш смер уско повезан са машинством у рударству, односно одржавањем машинске опреме рударских машина – рекао је Марко.

М. Пауновић

■ Студенти Географског факултета на терену су се упознали са геолошким карактеристикама рударског басена

Једна од активности је пројекат „Понос 1“, чији је циљ очување нематеријалног културног наслеђа Рома

Сарадња са колегама из региона

Три значајна регионална и међународна скупа обележила су рад Библиотеке „Димитрије Туцовић“ током протеклог месеца. Најпре је у периоду од 11. до 13. априла библиотека била домаћин међународног партнерског састанка који већ две године окупља седам земаља ангажованих на пројекту „Понос 1“. Циљ је да се у свакој земљи сачува нематеријално културно наслеђе Рома, а први корак је израда дигиталног онлајн речника. Осим Библиотеке „Димитрије Туцовић“, у пројекат је укључена агенција „Југентстил“ из Немачке, координатори пројекта су Библиотека „Свети Климент Охридски“ и Народна универзитетска библиотека из Битоља, као и партнерске организације из Грчке, Мађарске, Бугарске и Румуније.

– У првој фази циљ је израда сликовног речника који ће поред фотографије имати реч на српском, ромском и енглеском језику и бити својеврсна дигитална платформа за развој ромског стваралаштва и културе – казала је Јасмина Иванковић, директорка лазаревачке библиотеке, и додала да ће се учесницима пројекта највероватније прикључити још три земље, Шведска, Португалија и Словачка.

Други запажени скуп била је Трећа регионална смотра Хортикултурних

библиотека, одржана у Битољу 20. и 21. априла под покровитељством Министарства културе Северне Македоније. Сем Словеније, учествовале су библиотеке из свих бивших република Југославије које у оквиру регионалне мреже размењују своја искуства у циљу побољшања услуга библиотеке из области ботанике.

– За нас је ова посета била важна и зато што смо имали прилику да будемо спона између РБ „Колубара“ и угљенокопа у Битољу. Договорено је да након почетне сарадње уследи сарадња између два предузећа, пошто су у Битољу веома заинтересовани за пројекте рекултивације. Током друге смотре, 2019. године, када смо ми били домаћини, библиотекари су имали прилику да виде копове, расадник „Колубара-Услуга“, рекултивисане површине и да сагледају могућност обновљивог развоја. Биће нам драго ако библиотеке популарисањем садржаја из области ботанике буду иницијатори дубље сарадње две локалне управе – рекла је наша саговорница.

Трећи међународни скуп одржан је 27. и 28. априла у Требињу у организацији Друштва библиотекара Републике Српске. Велика конференција библиотекара имала је више од 350 учесника из читавог региона, а тема скупа је била „Фондови, изградња, видљивост, улога нове генерације библиотекара у развоју библиотекарства“. Лазаревачка библиотека имали је два рада којима је представила своје активности. Њени библиотекари представили су колегама збирке и фондове, начин на који их презентују. Боравак у Требињу искоришћен је за упознавање са садржајем легата Јована Дучића у Народној библиотеци, са његовом преписком и рукописима, чији делови би, надају се, ускоро могли да буду приказани и грађанима Лазаревца.

М. Радосављевић

Рођендан

Лазаревачка библиотека средином маја обележила је 73. годишњицу од свог оснивања.

■ Пулс театар

Премијера представе „Љубав се носи у три“

У лазаревачком Центру за културу, 5. маја премијерно је изведена представа „Љубав се носи у три“, у режији Јелене Богавац. Реч је о адаптацији истоименог романа редитељкине сестре Милене, на основу кога је направљена политичка мелодрама о генерацији миленијалаца на прагу својих тридесетих који се осећају изгубљено, очајно и живе у страху од неуспеха. Обрађена је универзална прича о генерацији која осећа отпор према томе да одрасте и прихвати одговорност за сопствени живот, која је подједнако актуелна и данас, иако је текст настао пре десет година.

Представа је урађена у продукцији Пулс театра. Играју Маја Јовановић, Михаела Стаменковић, Ана Ђук, Боба Стојимировић, Јован Здравковић, Угљеша Спасојевић и Предраг Васић.

М. Р.

Племенита вештина као хоби

Млади електричар, који је запослен на одржавању трачних транспортера на Пољу „Г“, у слободно време подучава младе тајнама витешке борбе

Када се 2010. године, између бројних дисциплина за које је талентован, одлучио за бокс, Милош Гаљак није ни слутио да ће после неколико година рекреативног тренирања почети озбиљно да се бави овим спортом. На позив пријатеља, тада је прихватио да постане тренер у Боксерском клубу „Лазаревац“, а потом у клубу „Грејтест“. Испоставило се да ће захваљујући одличним условима за напредовање, ова племенита вештина у Лазаревцу постати веома популарна и да ће велика посвећеност деци убрзо дати одличне резултате.

– Бокс је комплетан спорт. Када се њиме бавиш, мораш да укључиш цело тело, од главе до ногу. Правилан физички развој и подстицање моторичких способности, као и стицање самопоуздања и учење самоодбране, први су циљеви

/// Фото: Л. Мандић

нашег рада са младима. Учимо их витешком надметању, у коме правила морају да се поштују. Трудимо се да бокс као вештину приближимо деци и родитељима, јер то није „песничење“, већ поштовање дисциплине. Много радимо на превазилажењу вршњачког насиља, а на добром успеху у школи се инсистира. Имамо велики број момака са високим образовањем, који, када је потребно, помажу млађима да савладају школско градиво – каже Гаљак о свом боксерском „послу“ и додаје да, уз њега, тим тренера чине бивши боксери Немања Столић, Филип Дамњановић и Александар Ђурчић, који је уједно и боксерски судија. После

■ Гаљак са колегама боксерима

завршене обуке, придружиће им се и млади Матеја Јаковљевић.

Милош, који са пуно страсти говори о свом „другом“ послу, по струци је електричар. Ради на одржавању трачних транспортера на Површинском копу Поље „Г“. Каже да му управо захваљујући доброј физичкој спремности, рад у смени и у тешким, коповским условима, још није напоран. За колеге каже да су добра екипа. Њима је бокс веома занимљив, посебно зато што су многе старије колеге пасионирано пратиле некада популарне телевизијске преносе. Милош од колега свакодневно „краде“ тајне коповског заната, а заузврат, он њима преноси тајне овог витешког спорта.

„Грејтест“ је током априла, у организацији Боксерског савеза Србије, био домаћин младој репрезентацији Србије.

– То говори да је захваљујући одличним условима за тренирање рекреативца и такмичара, за шест година постојања, клуб достигао престижну позицију. Током протекле две године пандемија коронавируса битно се одразила

и на спорт, па су боксерски тренинзи и такмичења били редуковани. Сада се ситуација, на срећу, полако враћа у нормалу – каже Милош.

У априлу је у Спортском центру „Колубара“ одржано и традиционално такмичење „Грејтест опен“. Догађај је био међународног карактера, па је поред боксера из региона окупио и такмичаре из Данске, Шведске, Кипра, Грчке и Словеније.

– Гости су били импресионирани условима: рингом, свлачионицама, купатилима и пратећим садржајима. У овом моменту имамо више од стотину чланова. У последње време за бокс су све више заинтересоване и припаднице лепшег пола. Тренинзи су у потпуности прилагођени физичким перформансама жена, њиховим карактеристикама и сензибилитету. У клубу нема дискриминације ни по једној основи. Сви смо једнаки и сви се трудимо да допринесемо успеху овог спорта у нашем граду – рекао је на крају разговора Милош Гаљак.

Прегршт медаља за атлетичаре

На Првенству Србије у планинском трчању одржаном крајем априла у Вршцу учествовало је 19 српских атлетских клубова, а АК „Лазаревац“ био је најуспешнији, са освојених чак осам медаља – једна златна, три сребрне и четири бронзане.

Нови првак Србије на 4.000 метара у категорији младих јуниора је Лука Станишић. Сребрне медаље освојили су Михаило Јанковић, старији пионир, на 2.000 метара, Анђелика Васић, млађа јуниорка, на 4.000 метара и Александра

Тодоровић, старија јуниорка, на 6.000 метара. Бронзом су се окитили Ена Белаћевић, старија пионирка, на 2.000 метара, Ирена Стошић, млађа јуниорка, на 4.000 метара, Никола Арсенијевић, млађи јуниор, на 4.000 метара и Тијана Ђорђевић, старија јуниорка, на 6.000 метара.

Наступом на овом првенству Атлетски клуб „Лазаревац“ донео је највише медаља са једног такмичења до сада, а од почетка године у клупске витрине додато је 11 медаља са Првенства Србије.

Т. К.

Д. Матић

Прави тренутак за играчку пензију

Никола Симић, један од најбољих кошаркаша „Колубаре“ већ четири године као тренер предводи најталентованију генерацију пионира

Нема тренера у Првој кошаркашкој лиги Србије који, припремајући своје играче за утакмицу против „зелено-црних“ из Лазареваца, није изговорио: „Десетку чувамо чим пређе центар!“ Јер, познато је, „Колубарина“ десетка ове године дала је 80 тројки, највише у лиги, уз проценат шута од 45 одсто, што је такође најбољи резултат од свих прволигашких тројкаша.

Ипак, Ел Капетано, Цони или Сима Трица, по неком од надимака, одлучио је да оде у спортску пензију. Никола Симић, по многим један од најбољих кошаркаша лазаревачке „Колубаре“, своје последње четири тројке постигао је против екипе „Вршац“, из истоименог града. Победа од 103 : 77 омогућила је „зелено-црним“ да и ове године изборе опстанак међу најбољим кошаркашким тимовима у Србији. И у тој одлучујућој утакмици, која је била и његова опроштајна, Ел Капетано поново је био најбољи.

– Ово је прави тренутак да се опростим од професионалног бављења кошарком. Све је договорено још пре неколико месеци у кругу породице. Предводио сам екипу као капитен

■ Никола Симић са својим играчима

у последње три сезоне, а сада остајем у „Колубари“ као тренер. Без кошарке не могу, то је моја прва љубав. Ту сам да помогнем најмлађима да постану прави људи и добри спортисти – објашњава своје мотиве Симић.

Упоредо са играчком, Сима гради своју тренерску каријеру већ четири године. Генерација пионира 2008. годишта, коју предводи најбољи тројкаш у историји „Колубаре“, једна је од најбољих у тој категорији.

– Као играч за утакмицу се припремаш индивидуално, али као тренер мораш да мислиш о свему. Поготово као тренер млађих селекција. Размишљаш о тренингу, тактици, утакмици, о играчима појединачно, па екипи. Мораш да будеш у току са свим, каква им је ситуација код куће, да ли имају добре оцене у школи. Свако од тих малих људи има

различите амбиције. Неко од њих тренира и два спорта упоредо, а други опет још увек нису сигурни да се налази на правом месту и у правом друштву. Мислим да је тренерски посао веома сложен и захтева да му се човек посвети у потпуности – каже Никола Симић.

Генерација коју предводи једна је од најталентованијих која се у последњих десетак година појавила у Лазаревцу. Поједини играчи већ су позвани у пионирску репрезентацију Србије.

– Не бих издвајао ниједног дечака понаособ, свако је добар у нечему. Тренирамо напорно, три пута недељно, плус утакмице. Поред стварања добрих играча циљ је да они остану у нашем граду и буду првотимци, да се не доводе играчи са стране. Због тога им треба пружити праву прилику – процењује Симић.

По популарности кошарка је уз фудбал можда најпопуларнији спорт на планети. Нема никога у Србији ко макар једном није погледао неку НБА утакмицу. Пеђа, Дивац, Кукуоч, Рађа, Богдановић, Теодосић... Сада се Србија поново буди због Јокића и његових маестралних потеза на паркету. Многи клинци из Лазареваца имају свог, локалног јунака под обручима – Николу Симића. А он је имао свог хероја.

– Када сам једном приликом разговарао са својим првим тренером Јоцом Свиларом, којег сви који прате спорт у Лазаревцу сматрају за легенду клуба, уз осмех ми је рекао: „И ти ћеш постати легенда, али тек када као тренер будеш створио још једног Николу Симића“. Мој професор тада ми је задао домаћи задатак. Почео сам да га решавам – уз осмех обећава Ел Капетано.

Т. Крупниковић

■ Велики успех Душана Алимпијевића

Снови се остварују

Лазаревчанин Душан Алимпијевић проглашен је за тренера сезоне у Еврокупу. Са екипом „Бурсе“ из Турске успео је да у нокаут фази Еврокупа, где су пали „Партизан“, „Цедевита-Олимпија“ и „Андора“, дође до финала.

Са само 36 година, најмлађи је тренер у историји Еврокупа који је и званично проглашен за најбољег у сезони.

– Заиста нисам очекивао овако нешто. Бити изабран у оваквој конкуренцији, где су и најтрофејнији српски тренер Жељко

Обрадовић и италијански Серђо Скариола, заиста је велико признање. Уједно, ово је и најјача сезона Еврокупа. Ово је награда за сав рад и доказ да се и нереални снови остварују. Иза овог признања стоји стручни штаб, менаџмент и наравно играчи, јер смо сви заједно спроводили идеје – био је скроман Алимпијевић.

Ипак, трофеј Еурокупа освојили су кошаркаши „Виртуса“ из Болоње, а тим Душана Алимпијевића није имао снаге за још једну сензацију.

Т. К.

Јубилеј првог „дневног“ копа

Један метални колос
заменјиваће својим радом
неколико хиљада рудара
који раде у јами – говорили
су стручњаци, а многи у
то чудо невиђено нису
могли да поверују

на подручју где ће се налазити површински копови, на дужини од два и ширини од једног километра, има око 25 милиона тона угља који ће се експлоатисати десет година. Произвести на једном копу у Рудовцима два милиона тона угља годишње, сматрало се правим подвигом, јер су доминантни били рудници са јамском експлоатацијом.

Због отварања Поља „А“ у „Колубари“ је организована посебна управа чији је задатак био да се обезбеди кадар и механизација.

Из архиве „Колубариног“ информативног гласила сазнајемо како су за време првомажских празника, када су важни партијски функционери долазили из Београда, мештани и рудари са неверицом слушали о неминовним променама: „Доћи ће огромне машине које ће откопавати угља са површине земље. Један метални колос заменјиваће својим радом неколико хиљада рудара који раде у јами. Биће то чудо невиђено.“

У те приче мало ко је веровао, а посебно рудари „Пркосаве“, „Јунковца“, „Колубаре“, који су навикли да раде у утроби земље, вадећи црно злато. Али време је чинило своје. У тим данима ишчекивања, било је много заноса и маште који су наслућивали нову будућност која долази.

У листу „Колубара“, као сведочанство једног времена, остало је записано казивање једног од првих руководилаца на дневном копу, Симе Устића, и његовог сећања на те дане.

– Било је то негде крајем јуна 1950. године. За нови откоп транспортовали смо механизацију из разних места Југославије. Са канала Дунав–Тиса–Дунав, из Борског рудника. Сви возови на успутним станицама куда смо ми пролазили морали су да се зауставе. Били су то мали багери: „федершафти“, „фјорентине“, „анкермани“ и други. Вагони су били дрвени и гвоздени, запремине од један до шест кубних метара. Кад би се механизацијом долазило у Рудовце, народа је било као да је неки вашар. Не може се то описати. Сви су гледали машине,

додиривали их рукама, распитивали се о детаљима које ни ми нисмо знали. Пешачило се и путовало, али се увек на време стизало. Није се мислило на радно време, на празнични одмор. Требало је испунити задатак који су пред рударе поставили „партија, народ и држава“. Требало је изградити и отворити „дневни“ коп, Поље „А“ – забележила је „Колубара“

На површинском копу крајем 1950. године било је запослено 400, од тога у сталном радном односу 150 радника. Они су радили у изузетно тешким условима, без радионица, магацина, течних горива и потребног алата. Упркос великом залагању, месечно се откопавало само 20.000 кубика јаловине, што је било 50 одсто капацитета машина које су коришћене. Требало је сачекати још пуне две године да би се откопале прве количине угља на овом дневном копу, који је извукао рударе из дубоких јама на светло дана.

Те 1952. године, пројекти су преточени у реалност, а снови постали живот. После откопавања откривке на Пољу „А“ произведено је 10.000 тона угља у пределу Рудоваца. Исте године започели су опсежни радови на отварању другог површинског копа Поља „Б“.

Експлоатација угља на копу „А“ трајала је све до 1966. године. У том периоду укупно је откопано 6.397.621 тона угља и 12.681.701 кубика откривке.

Т. Симић

Када је 1952. године такозвани парни багер кашиком отргао прву количину лигнита из утробе земље на Пољу „А“ у Рудовцима, првом „дневном“ копу Рударског басена „Колубара“, био је то почетак површинске експлоатације угља у највећем лигнитском басену у Србији и тадашњој Југославији.

Прелазак на површинско откопавање лигнита био је плод планског и дугорочног сагледавања развоја Колубарског басена.

Да је отварање „дневних“ копова у Колубарском басену био изузетно одговоран и сложен посао најбоље говори податак да је Генерални пројекат Колубарског рудника лигнита 1950. године радио Пројектантски биро ФНРЈ, под руководством инжењера Филиповића. Инвеститор отварања површинских копова била је Генерална дирекција угља Народне Републике Србије.

Пројектни елаборат, који се по своме садржају ни по чему није разликовао од савремених елабората, обухватио је не само отварање површинских копова већ и технолошки процес прераде угља, изградњу саобраћајница, централне радионице за одржавање рударске механизације, питање кадра, комуналну проблематику и друга питања.

Педесетих година прошлог века нису се ни знале праве резерве угља у Колубарском басену, већ су оне биле процењене на 750 милиона тона. Пошло се од претпоставке да

Радио до 1966. године

Када су резерве Поља „А“ исцрпљене, одлуком Радничког савета „Колубаре“, 31. маја 1966. године, престало је откопавање лигнита на најстаријем откопу, за који се говорило да је „прва школа површинске експлоатације угља у Колубарском лигнитском басену“. Остале запамћено да су касније многи радници Поља „А“ одлазили на нове површинске откопе „Колубаре“ да пренесу богато искуство својим колегама.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
2017, бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Инђија : Komazes comp). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
COBISS.SR-ID 250299404

